

Provkonstruktion

Årskurs: 9

Ämne eller kurs: Historia

Tema: Motståndsrörelser under första världskriget

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om motståndsrörelser under första världskriget, deras handlingar, strategier och betydelse, samt att få dem att reflektera över etiska dilemman i samband med motståndet.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionsplaneringen syftar till att utforska olika motståndsrörelser som uppstod under första världskriget, deras handlingar och strategier, samt deras betydelse för kriget och hur de bidrog till förändringar i efterkrigstiden.

Kunskapskrav

Eleverna ska kunna redogöra för centrala historiska händelser, förstå deras betydelse och analysera samt diskutera olika perspektiv, särskilt kopplat till motståndsrörelsernas roller i kriget.

Prov

Faktafrågor

1. Vilken av följande var en anledning till att motståndsrörelser uppstod under första världskriget?

- A. För att öka handelsutbytet
- B. För att bekämpa ockupation och motverka fiendens kontroll
- C. För att stödja regeringarna
- **D. För att främja kulturella utbyten**

2. Vilken motståndsrörelse var aktiv i Belgien under första världskriget?

- **A. Den belgiska motståndsrörelsen**

- B. Den franska motståndsrörelsen
- C. Den ryska motståndsrörelsen
- D. Den tyska motståndsrörelsen

3. Vilka metoder använde motståndsrörelserna främst?

- A. Diplomati och förhandlingar
- B. Ekonomiska sanktioner
- **C. Sabotage, spionage och propaganda**
- D. Fredliga demonstrationer

4. Vilket av följande var en konsekvens av motståndsrörelsernas aktioner?

- A. Förbättrad relation mellan länder
- **B. Förändringar i maktbalansen efter kriget**
- C. Slut på kriget
- D. Ockupation av fler länder

5. Vad kallades den polska motståndsrörelsen under första världskriget?

- A. Polen för friheten
- **B. Armia Krajowa**
- C. Polish Legion
- D. Enhetsrörelsen

6. Vilket av följande etiska dilemman stod motståndsgrupper inför?

- A. Att välja mellan att strida och att ge upp
- **B. Riskerna för civila och samarbeten med olika aktörer**
- C. Att bestämma om de skulle stödja regeringar
- D. Att välja mellan att vara offentliga eller hemliga

7. Vilken effekt hade motståndsrörelser på civilekonomin i de ockuperade länderna?

- **A. De skapade störningar och osäkerhet i ekonomin**
- B. De ledde till ökad handel
- C. De hade ingen betydande inverkan
- D. De resulterade i snabbare tillväxt

8. Vad syftade propaganda som användes av motståndsrörelserna till?

- **A. Att mobilisera stöd och rekrytera medlemmar**
- B. Att vilseleda fienden
- C. Att främja fredliga förhandlingar
- D. Att bekämpa ekonomiska svårigheter

9. Hur påverkade motståndsrörelser efterkrigstiden?

- A. De ledde till ekonomisk stabilitet
- **B. De bidrog till förändringar i politiska system**
- C. De avslutade krigsförhandlingarna
- D. De resulterade i större fiendskap mellan länder

10. Vem var en betydande ledare av motståndsrörelsen i Polen?

- A. Józef Piłsudski
- **B. Tadeusz Kościuszko**
- C. Lech Wałęsa
- D. Adam Mickiewicz

11. Vilken strategi använde motståndsrörelser för att påverka, enligt lektionen?

- A. Förhandlingar med ockupationsmakten
- B. Väpnad konflikt
- **C. Civilt motstånd och sabotagedaktioner**
- D. Ekonomiska bojkott

12. Vad var en av de första motståndsrörelserna under kriget?

- A. Den franska motståndsrörelsen
- B. Den ryska motståndsrörelsen
- **C. Den belgiska motståndsrörelsen**
- D. Den italienska motståndsrörelsen

13. Vilka konsekvenser hade motståndets val av metoder på civilbefolkningen?

- A. Civilbefolkningen blev alltid skyddad
- **B. Civilbefolkningen riskerade våld och repression**
- C. Civilbefolkningen fick fler rättigheter
- D. Civilbefolkningen var helt avskild från konflikten

14. Vilka faktorer påverkade framväxten av motståndsrörelser i olika länder?

- **A. Politisk och social situation**
- B. Ekonomiska resurser
- C. Internationellt stöd
- D. Religiösa faktorer

15. Vad var syftet med motståndsrörelsernas handlingar under första världskriget?

- A. Att bevara status quo
- **B. Att kämpa för frihet och självbestämmande**
- C. Att stödja ockupationsmakterna
- D. Att upprätthålla den rådande ordningen

Resonerande frågor

1. Hur kan motståndsrörelser påverka ett lands politiska framtid och samhällsnormer?

Syftet är att undersöka hur motstånd kan leda till långvariga förändringar i politiska system.

2. Vilka etiska dilemman anser du att motståndsrörelser ställs inför, och hur kan dessa relateras till dagens konflikter?

Frågan ger möjlighet att reflektera över moraliska val och konsekvenser i samtidens konflikter.

3. I vilken utsträckning anser du att motståndsrörelser kan rättfärdiga användning av våld?

Eleverna får tänka kritiskt kring våldets roll och rättfärdigande i olika sammanhang.

4. Hur bidrog motståndsrörelserna till den nationella identiteten i de berörda länderna?

Att diskutera hur motstånd påverkar nationell identitet ger insikt i kulturella konsekvenser.

5. Hur kan historien om motståndsrörelser inspirera dagens samhällen att agera i oroliga tider?

Frågan uppmuntrar till att dra paralleller mellan historia och nutid och stärka civilt engagemang.

6. Vilken roll spelar internationellt stöd för framgången hos motståndsrörelser?

Detta ger möjlighet att analysera globala relationer och hur de påverkar lokala konflikter.

7. Hur påverkar motståndsrörelser den allmänna opinionen under krig?

Reflektera över informationens makt och hur motstånd kan forma folkrörelser.

8. Vilka lärdomar kan dagens ledare dra av historien om motstånd under första världskriget?

Genom att diskutera detta kan eleverna koppla historia till nuvarande ledarskapsutmaningar.

Bedömning

Faktafrågorna ger max 15 poäng och de resonerande frågorna max 10 poäng, vilket ger totalt 25 poäng.

För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor) och för A krävs minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Åk. 7 - 9](#), [Historia](#)